

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سپک شانس

پاول سپمپسون

ترجمہ:

نسرین نقیہ ملک مرزبان

سرشناسه: سیمپسون، پل، ۱۹۵۹-م. Simpson, Paul, 1959
عنوان و نام‌پدیدآور: سبک‌شناسی / پاول سیمپسون؛ ترجمه نسرین فقیه‌ملک‌مرزبان؛ ویراستار سپیده جواهری.
مشخصات نشر: تهران: دانشگاه الزهرا (س)، انتشارات، ۱۳۹۸ / مشخصات ظاهری: ۳۹۹ ص. جدول.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۱۴-۴۱-۷
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: عنوان اصلی: stylistics: a resource book for students, c 2004 موضوع: زبان انگلیسی - سبک - دستنامه‌ها
موضوع: English language -- Style -- Handbooks manuals, etc. موضوع: زبان انگلیسی -- معانی و بیان --
دستنامه‌ها
موضوع: English language -- Rhetoric -- Handbooks, manuals, etc. موضوع: نویسندگی خلاق -- دستنامه‌ها
موضوع: Creative writing -- Handbooks, manuals, etc. موضوع: سبک‌شناسی، Literary style--Handbooks, manuals,
etc.
موضوع: Literary style شناسه افزوده: فقیه‌ملک‌مرزبان، نسرین، مترجم شناسه افزوده: دانشگاه الزهراء
(س). انتشارات
شناسه افزوده: Alzahra University press رده‌بندی کنگره: PE۱۴۲۱ رده‌بندی دیویی: ۸۰۸ شماره‌کتاب‌شناسی
ملی: ۵۹۱۶۸۷۳

سبک‌شناسی (پاول سیمپسون)

ترجمه: نسرین فقیه‌ملک‌مرزبان (عضو هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا (س))

ناشر: انتشارات دانشگاه الزهرا (س)

طراح جلد: مرضیه دوخایی

طراح صفحات: مؤسسه فنی چکاد

چاپ و صحافی: هنگام

ویراستار: سپیده جواهری

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۱۴-۴۱-۷

قیمت: ۶۸۰۰۰ تومان

مراکز پخش:

- ونک، دانشگاه الزهرا (س) // تلفن: ۸۵۶۹۲۷۶۹-۴۸۹۳۳-۸۸۰
- میدان انقلاب، پاساژ ایران، طبقه اول، پلاک ۶۱، نشر دانا، تلفن: ۰۹۱۲۱۶۲۶۲۷۷-۶۶۵۷۴۷۸۱

وبگاه فروش اینترنتی: <http://research.alzahra.ac.ir>

شمایی از عناوین و ساختار کتاب

(د) افزونه		(ج) کاوش		(ب) تحلیل		(الف) مقدمه	
الف ۱	سبک‌شناسی چیست (سبک‌شناسی مدرن) غرض از سبک‌شناسی مدرن	ب ۱	تحولاتی در سبک‌شناسی (برجسته‌سازی) (کارکرد شعری یا کوبسن)	ج ۱	آیا زبان ادبی وجود دارد؟	د ۱	زبان و ادبیات (راجر فالر و اف. دبلیو بتسون)
الف ۲	سبک‌شناسی و سطوح زبان	ب ۲	سطوح زبان: یک نمونه شعری	ج ۲	سبک، کاربرد و گویش	د ۲	سبک و بازی لفظی (کیت ویلز)
الف ۳	دستور زبان و سبک	ب ۳	شیوه‌های سبکی جملات: شکل‌گیری و آرایش جمله‌ها	ج ۳	دستور زبان و نوع ادبی: مروری کوتاه بر تصویرگرایی	د ۳	آموزش دستور زبان و سبک (رولند کارتر)
الف ۴	ایقاع و وزن	ب ۴	الگوهای تحلیلی آوایی	ج ۴	انواع سبک در یک شعر واحد: پژوهش	د ۴	صدا، سبک و نام‌آوا (درک اتریچ)
الف ۵	سبک‌شناسی روایت	ب ۵	تحولاتی در روایت‌شناسی ساختارگرا	ج ۵	الگوی جامعه - زبان‌شناختی روایت	د ۵	تنوع سبک در روایت (میک شرت)
الف ۶	سبک در جایگاه انتخاب	ب ۶	سبک و نظام‌گذاری	ج ۶	نظام‌گذاری، شخصیت‌پردازی و نوع ادبی	د ۶	وظیفه نظام‌گذاری (دیردا بورتون)
الف ۷	سبک و زاویه دید	ب ۷	رهیافتی به زاویه دید	ج ۷	شرحی بر زاویه دید در روایت داستان	د ۷	زاویه دید
الف ۸	بازنمایی گفتار و اندیشه	ب ۸	شگردهای نمایش گفتار و اندیشه	ج ۸	کارگاهی برای نمایش گفتار و اندیشه	د ۸	نمایش گفتار و اندیشه
الف ۹	گفت‌وگو و گفتمان	ب ۹	گفت‌وگو در درام	ج ۹	پژوهشی در گفت‌وگو	د ۹	ادبیات به مثابه گفتمان (مری لوییس پرت)
الف ۱۰	سبک‌شناسی شناختی	ب ۱۰	تحولاتی در سبک‌شناسی شناختی	ج ۱۰	کاربرد سبک‌شناسی شناختی در متن ادبی	د ۱۰	سبک‌شناسی شناختی (مارگارت فریمن)
الف ۱۱	استعاره و مجاز	ب ۱۱	سبک‌های استعاره	ج ۱۱	کشف استعاره‌ها در متون متفاوت	د ۱۱	سبک‌شناسی شناختی و نظریه استعاره (پیتر استاکول)
الف ۱۲	سبک‌شناسی و سخن فکاهه	-	-	-	-	د ۱۲	سبک‌شناسی و سخن فکاهه (والتر نش)

فهرست مطالب

۷	یادداشت مترجم
۹	بخش الف
۱۱	الف (۱) سبک‌شناسی چیست؟ (سبک‌شناسی مدرن) غرض از سبک‌شناسی مدرن
۱۶	الف (۲) سبک‌شناسی و سطوح زبان
۲۴	الف (۳) دستور زبان و سبک
۳۳	الف (۴) ایقاع و وزن
۳۹	الف (۵) سبک‌شناسی روایت
۴۴	الف (۶) سبک در جایگاه انتخاب
۵۲	الف (۷) سبک و زاویه دید
۵۸	الف (۸) بازنمایی گفتار و اندیشه
۶۴	الف (۹) گفت‌وگو و گفتمان
۷۱	الف (۱۰) سبک‌شناسی شناختی
۷۶	الف (۱۱) استعاره و مجاز
۸۲	الف (۱۲) سبک‌شناسی و سخن فکاهه
۸۹	بخش ب
۹۱	ب (۱) تحولاتی در سبک‌شناسی (برجسته‌سازی) (کارکرد شعری یا کویسن)
۹۸	ب (۲) سطوح زبان: یک نمونه شعری
۱۰۷	ب (۳) شیوه‌های سبکی جملات: شکل‌گیری و آرایش جمله‌ها
۱۱۹	ب (۴) الگوهای تحلیلی آوایی
۱۲۶	ب (۵) تحولاتی در روایت‌شناسی ساختارگرا
۱۳۳	ب (۶) سبک و نظام گذرایی
۱۳۸	ب (۷) رهیافتی به زاویه دید
۱۴۴	ب (۸) شگردهای نمایش گفتار و اندیشه
۱۵۲	ب (۹) گفت‌وگو در درام
۱۵۸	ب (۱۰) تحولاتی در سبک‌شناسی شناختی
۱۶۵	ب (۱۱) سبک‌های استعاره
۱۷۲	بخش ج
۱۷۴	ج (۱) آیا زبان ادبی وجود دارد؟
۱۸۲	ج (۲) سبک، کاربرد و گویش
۱۹۳	ج (۳) دستور زبان و نوع ادبی: مروری کوتاه بر تصویرگرایی
۱۹۹	ج (۴) انواع سبک در یک شعر واحد: پژوهش
۲۰۳	ج (۵) الگوی جامعه - زبان‌شناختی روایت
۲۱۰	ج (۶) نظام گذرایی، شخصیت‌پردازی و نوع ادبی

۲۱۷	ج ۷) شرحی بر زاویه دید در روایت داستان
۲۲۸	ج ۸) کارگاهی برای نمایش گفتار و اندیشه
۲۳۶	ج ۹) پژوهشی در گفت‌وگو
۲۴۱	ج ۱۰) کاربرد سبک‌شناسی شناختی در متن ادبی
۲۴۷	ج ۱۱) کشف استعاره‌ها در متون متفاوت
۲۵۴	بخش د
۲۵۶	د
۲۵۸	د ۱) زبان و ادبیات (راجر فالر و اف. دبلیو بتسون)
۲۷۳	د ۲) سبک و بازی لفظی (کیت ویلز)
۲۸۱	د ۳) آموزش دستور زبان و سبک (رولند کارتر)
۲۹۳	د ۴) صدا، سبک و نام‌آوا (دِرک اتریچ)
۳۰۵	د ۵) تنوع سبک در روایت (میک شُرت)
۳۲۰	د ۶) وظیفه نظام گذرایی (دیردا بورتون)
۳۳۳	د ۷) زاویه دید
۳۳۴	د ۸) نمایش گفتار و اندیشه
۳۳۶	د ۹) ادبیات به‌مثابه گفتمان (مری لوییس پرت)
۳۴۵	د ۱۰) سبک‌شناسی شناختی (مارگارت فریمن)
۳۵۸	د ۱۱) سبک‌شناسی شناختی و نظریه استعاره (پیتر استاکول)
۳۷۰	د ۱۲) سبک‌شناسی و سخن فکاهه (والتر نش)
۳۸۱	منابع
۳۸۴	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۳۹۱	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۳۹۸	نمایه اصطلاحات و واژگان
۴۰۲	نمایه اعلام

یادداشت مترجم

ادبیات فارسی بیش از تحقیقات جاری در دانشگاه‌ها شایستگی شناخته‌شدن دارد و شاید مهم‌ترین نیاز اولیه در این مسیر، آشنایی با روش‌های تحلیل متن باشد که قاعدتاً سبک‌شناسی یکی از این روش‌هاست. سال‌ها پیش به ترجمه این کتاب اهتمام شد و در کنار برگردان متن از انگلیسی به فارسی، اضافاتی در تحلیل و نظریه به همراه نمونه‌هایی از متون ارزشمند فارسی بر قلم نویسنده رفت. اما از آنجا که مشغله مهلکه شد، ترجیح بر آن آمد که بخش فارسی را به همراه توضیحاتی ساده از متن کتاب سیمپسون در مجلدی دیگر تقدیم نماید. ناشر کتاب سیمپسون خود درباره این کتاب نوشته است:

«در این کتاب، سلسله بحث‌هایی درباره سبک‌شناسی به همراه تمرین، پرسش‌های کلیدی، تحلیل چند نمونه و در انتها مقالات مربوط تقدیم می‌شود. طرح بحث‌ها در ساختاری دوبعدی صورت می‌گیرد که چهار بخش مقدمه، تحلیل، کاوش و افزونه را به دو شکل، قابل‌خواندن می‌کند. برای مطالعه می‌توان مانند هر کتاب دیگری از ابتدا تا انتها، صفحه به صفحه و فصل به فصل پیش رفت. اما شکل دیگر خواندن این کتاب، مطالعه فصل‌های مربوط به هم و برگزیدن موضوعات یک رشته بحث است. ترتیب ارتباط بخش‌ها راهنمای خوبی برای این انتخاب است. به‌عنوان نمونه، اگر فقط بخواهید تنها به مطالعه بخش‌های موسیقایی بپردازید، کافی است از هریک از بخش‌های الف، ب، ج و د فقط به قسمت چهار هر کدام مراجعه کنید.

سبک‌شناسی سیمپسون،

▪ مروری کلی و مفهومی بر روش‌ها و نظریه‌های مختلف اعم از وزن و استعاره و گفت‌وگو تا گفتمان است؛

▪ دانشجویان را قادر می‌سازد تا برای تحلیل متن در لایه‌های سبکی موشکافی کنند؛

- کمک می‌کند تا خواننده به ابزارهای تحلیل سبک‌شناختی مجهز شود؛
- واضح و سرگرم‌کننده نوشته شده و با نمونه‌هایی از شکسپیر تا اروین ولش مزین شده است؛
- افزونه‌ای مشتمل بر مقالات کلیدی از نامدارانی چون راجر فالر، میک شرت، والتر نش و مری لویی پرت دارد.»

پاول سیمپسون معلمی مجرب و محقق برجسته است که تلاش دارد کتاب‌هایش مرجعی قابل‌اعتماد و آسان برای دانشجویان زبان‌شناسی و ادبیات باشد. هرگز نمی‌توان برای اندیشه و نظریه مرزی قائل شد. روش‌های مطرح در سبک‌شناسی مسلماً برای توضیح متون مختلف در همهٔ انواع زبان‌ها مفید است. از این‌رو چنانکه در بسیاری از دانشگاه‌ها و مراکز علمی دنیا رایج است، توصیه می‌شود از جمع‌آوری مباحث مذکور توسط یک معلم سبک‌شناسی بهره‌مند شویم و با در نظر گرفتن ویژگی‌های تشخیص متون ادبیات فارسی، از شیوه‌های پیشنهادی در بخش‌های مختلف این کتاب استفاده کنیم؛ و البته حتماً به این درک برسیم که سبک‌شناسی تنها بسامدگیری و شمارش ویژگی‌های لفظی و حتی معنایی نیست و در کنار آن می‌توان از تحلیل محتوا و بحث‌های مفهومی به سبک نویسنده پی برد. بی‌تردید در این نوشته به‌ویژه در صحت و دقت ترجمه کاستی‌های فراوان یافت می‌شود. تذکرات و تعلیمات خبرگان مایهٔ عبرت و امتنان خواهد بود.

چگونه می‌توانم سخن به پایان ببرم و از دوست عزیز و بزرگوارم خانم دکتر سپیده جواهری تقدیر و تشکر نداشته باشم که اگر نبود اصرار و تشویق و همراهی دوستانه‌اش، هرگز این کار پایان نمی‌یافت؛ و باز امتنان و سپاس قلبی من نثار خانوادهٔ فردوسی، به‌ویژه استاد آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، سرکار خانم مرجان فردوسی است. فردوسی‌ها در خانهٔ بهشتی خود مجالی فراهم کردند که حدود دو سال در خنکای سایهٔ پرمهرشان دغدغه‌ها و گرفتاری‌ها را فراموش کردم و هر روز کاری بعد از کلاس‌های دانشگاه، ساعتی در آن فضا آرام گرفتم و سطرهای ترجمه را به نگارش درآوردم. در مقابل عظمت این بزرگان سر خم می‌کنم و دست می‌بوسم.

نسرین فقیه ملک‌مرزبان